

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 169

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 9 januari 2024

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Decreet buitenschoolse opvang en activiteiten - Stand van zaken

Met het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten kregen de gemeenten de regie van de voor- en naschoolse opvang van schoolgaande kinderen in handen. Momenteel loopt een overgangperiode, maar vanaf 2026 zullen de subsidies die voorheen naar de aanbieders van de opvang gingen, rechtstreeks worden uitbetaald aan de lokale besturen. Daartoe voorziet het decreet in een verdeelsleutel, onder meer gebaseerd op het aantal kinderen tussen 3 jaar en 12 jaar oud, en het aantal kinderen dat schoolloopt in de gemeente.

Daarnaast wordt het aandeel kinderen in armoede of kinderen met een zorgbehoefte mee in rekening gebracht en op termijn de mate waarin kwetsbare gezinnen worden bereikt. In de praktijk betekent het dat er op sommige plaatsen in de toekomst meer middelen zullen zijn voor buitenschoolse opvang, maar op andere plaatsen minder, uitgaande van het huidige beschikbare budget.

Op het terrein wordt gewerkt aan de voorbereiding van de inwerkingtreding van het nieuwe decreet, maar nog niet overal is men even ver gevorderd. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) biedt voor de betrokken actoren een stappenplan aan om mee aan de slag te gaan in deze overgangperiode. Via de website van Opgroeien wordt een inspiratiekader aangeboden.

De essentie van het nieuwe decreet is samenwerking op lokaal niveau. Het lokale bestuur moet de rol opnemen van neutrale regisseur. Vanuit het belanghebbendenoverleg moeten lokale actoren betrokken kunnen worden.

Vanuit Welzijn werden er extra middelen uitgetrokken. Om het aanbod overal te kunnen blijven garanderen is eenzelfde inspanning nodig vanuit de andere beleidsdomeinen, maar dat is tot op heden niet gepland. Gelet op de onduidelijkheid daarover en het feit dat er na de verkiezingen van juni 2024 een Vlaams regeerakkoord moet worden onderhandeld, waarbij het thema naar alle waarschijnlijkheid ook aan bod zal komen, heerst er ongerustheid bij de organisatoren die momenteel buitenschoolse opvang aanbieden en daarvoor rechtstreeks middelen ontvangen vanuit Vlaanderen.

Met zowel Vlaamse als lokale verkiezingen voor de deur, de onzekerheid over eventuele bijkomende middelen en de ingangsdatum op 1 januari 2026 vrezen zij dat lokale besturen omwille van de financiële druk zullen kiezen om samenwerkingen met huidige aanbieders stop te zetten, en op zoek zullen gaan naar goedkopere alternatieven of het aanbod zullen afbouwen.

1. Heeft de minister er zicht op welke lokale besturen reeds de nodige voorbereidingen hebben getroffen of daar thans werk van maken richting 2026, en welke lokale besturen zeker nog bijkomende inspanningen moeten doen? Op welke manier wordt die laatste groep opgevolgd en gemotiveerd?
2. Heeft de minister zicht op de redenen waarom sommige lokale besturen nog geen overleg hebben opgestart omtrent het nieuwe decreet buitenschoolse opvang en activiteiten?
3. In hoeveel steden en gemeenten werd reeds een belanghebbendenoverleg opgestart? Hoe wordt dat vormgegeven?
4. Hoe wordt vanuit Vlaanderen opgevolgd dat er geen vermenging ontstaat tussen de rol van het lokale bestuur als neutrale regisseur en aanbieder van buitenschoolse opvang? Wat betekent dit voor lokale besturen die vandaag een eigen aanbod hebben aan buitenschoolse opvang?
5. Acht de minister het aangewezen om de vooropgestelde datum van het inwerkingtreden van het nieuwe decreet op te schuiven, zodat de betrokken partijen meer tijd hebben om zich aan te passen aan de nieuwe regelgeving en er meer duidelijkheid kan komen over de financiering vanuit de verschillende beleidsdomeinen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 169 van 9 januari 2024
van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. We beschikken momenteel enkel over indicatieve cijfers. We hebben meer specifieke cijfers gevraagd aan de VVSG.
2. Op basis van ontvangen signalen worden volgende redenen gegeven door lokale besturen die nog niet aan de slag zijn gegaan met het decreet of waar nog geen samenwerkingsverband is:
 - Onduidelijkheid over de financiële situatie vanaf 2026.
 - Voor lokale besturen die zelf organisator zijn en zouden verliezen aan middelen wordt gesignaleerd dat zij in de eerste plaats bezig zijn met het behouden van de eigen werking.
 - De lokale medewerker die BOA trekt is langdurig afwezig (wegens ziekte, ontslag, ...)
 - Bij enkele fuserende gemeenten wordt BOA niet als prioritair gezien maar moet eerst de fusie verder geregeld worden.
3. Er zijn nog geen exacte cijfers. Het Decreet BOA verwacht dat het samenwerkingsverband bestaat uit een voldoende diverse samenstelling. Lokale besturen kunnen er ook voor kiezen om via het Lokaal Overleg Kinderopvang of samenwerkingsverband Huis van het Kind de verschillende partners te betrekken. Er werd vanuit minister Somers en minister Crevits een brief gericht aan de lokale besturen om hen te wijzen op het belang van het opstarten van een samenwerkingsverband.
4. Artikel 6 van het [decreet BOA](#) verwacht dat een lokaal bestuur neutraal optreedt. Artikel 3 van het [Besluit van de Vlaamse Regering over het lokaal beleid, de samenwerking en de subsidie voor buitenschoolse opvang en activiteiten \(vlaanderen.be\)](#) verduidelijkt en concretiseert dit: lokale besturen bewaken de neutraliteit onder meer door hun rol als regisseur functioneel te scheiden van de rol als organisator. Daarbij wordt verwacht dat het lokaal bestuur een klachtenprocedure voorziet om klachten over de schending van de neutraliteit in te dienen en te behandelen.

Opgroeien regie ondersteunt het lokaal bestuur bij het opnemen van zijn regierol. Indien blijkt dat er ernstige indicaties zijn dat het lokaal bestuur de neutraliteit schendt, onderneemt Opgroeien regie volgende stappen:

- 1) Initiatief nemen tot dialoog met het betrokken lokaal bestuur
- 2) Indien geen afdoende oplossing werd bekomen, signaleert Opgroeien dit bij het Agentschap Binnenlands Bestuur of worden de actoren ondersteund om dit te melden bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Voorlopig zijn er nog geen dergelijke klachten.

5. De omzendbrief WVG/2020/02 betreffende de uitrol van het decreet BOA kondigde aan dat het decreet BOA in werking zou treden vanaf 1 januari 2021. Dit houdt in dat vanaf 2021 de lokale besturen al de regierol moeten opnemen betreffende BOA. De periode van 2021 tot en met 2025 is een overgangsperiode om de overgang naar 2026

geleidelijk aan te laten verlopen. Daarom wordt in de vraagstelling beter gesproken over een verlenging van de overgangstermijn eerder dan het verschuiven van de inwerkingtreding van het decreet, aangezien dit de rol van de lokale besturen in de overgangstermijn zou minimaliseren. De overgangstermijn loopt tot en met 31 december 2025.